

Udej šéfa, dostaneš zapláceno

DNES
25.4.2016

Lidi, kteří upozorní, že jejich nadřízení porušují zákon, bude stát chránit před odplatou.

Vojtěch Srnka
reportér MF DNES

PRAHA Whistlebloweři - tedy ti, kdo ohlásí, že se na jejich pracovišti děje něco nekalého - mají nyní šanci, že se dočkají ochrany dané zákonem. A v rámci ní mimo jiné možnost získat náhradu za nemajetkovou újmu ve výši až 100 tisíc korun.

Počítá s tím návrh zákona, který připravil Ondřej Závodský, náměstek ministra financí. Dokument, který má MF DNES k dispozici, by měl Závodský dnes představit na tiskové konferenci spolu s ministrem financí Andrejem Babišem z hnutí ANO. „Cílem je, aby se lidé nebáli mluvit o případné korupci nahlas,“ vysvětluje návrh svého ministerstva Babiš.

Základem ochrany oznamovatelů podle Závodského bude status whistleblowera. Ten by jim po podání trestního oznámení a jeho pečlivém posouzení přičklo státní zastupitelství. Dostat by ho samozřejmě nemohl každý, kdo se rozhodne své nadřízené obvinít třeba ze zahýbání manželce nebo kdo si vymyslí nějaké oznámení, aby se tak vyhnul vyhazovu z práce. „Bylo by nutné ově-

řit, zda je oznámení podáno v dobré víře,“ vysvětluje Ondřej Závodský s tím, že odstrašit ty, již by měli nějaké choutky podvádět, by měl možný trest za křivé svědectví.

Po udělení statusu by měl whistleblower jistotu, že ho jeho oznámení nepřipraví o práci. Pokud by byl pro-

Je to určeno pro kohokoli, kdo bude uznán whistleblowerem a utrpí škodu.

puštěn v době mezi tím, kdy podal oznámení a kdy dostal status, mohl by se vrátit a získal by zpět ušlou mzdu. Úřad bude rozhodovat také o možném přeložení oznamovatele na jinou pozici. Vyplacení náhrady mzdy by zase mělo na starosti minis-

terstvo financí, které počítá s tím, že by whistleblower mohl dostat zmíněnou náhradu za nemajetkovou újmu.

Závodský, sám bývalý whistleblower, který v minulosti upozornil na nevýhodné smlouvy na ministerstvu vnitra, měl velký vliv už na to, že se ochrana oznamovatelů stala součástí vládního programu současné koalice. Přípravu zákona dostal na starost úřad ministra pro lidská práva Jiřího Dienstbiera z ČSSD. Jenže návrh zákona, který minulý týden zveřejnil, zkritizovaly jak protikorupční nevládní organizace, tak ti, již v minulosti korupci sami oznámili.

„Ten návrh vypadá, jako by na ochranu oznamovatelů úplně rezignovali,“ zhodnotil Dienstbierův návrh Janusz Konieczny, analytik Nadačního fondu proti korupci, který se ochranou whistleblowerů dlouhodobě zabývá. „Přijímat opatření, jež by zásadním způsobem svazovala zaměstnance či zaměstnavatele, se s ohledem na dodržení základních principů pracovního práva nejvíce efektivní a systémové,“ reagoval na kritiku úřad ministra Dienstbiera.

☛ Více na str. 3